

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI GIMNAZJUM NR 1 IM. KARD.STEFANA WYSZYŃSKIEGO PRYMASA TYSIĄCLECIA W JAWORZYNIE ŚLASKIEJ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

(Załącznik do Zarządzenia Dyrektora Gimnazjum NR 1 w Jaworzynie Śl. z dnia 24.03.2004)

PODSTAWY PRAWNE STOSOWANYCH PROCEDUR :

- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 1982 r. Nr 35 poz.228 z późn. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11 poz.109) oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz.230 z późn. zm.).*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24 poz.198).*
- *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30 poz.179 z późn. zm.).*
- *Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1977 r. w sprawie form i metod działań Policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67 poz.329 z późn. zm.)*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26 poz.226).*

- I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) nauczyciel powinien podjąć następujące kroki :
1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
 2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga /psychologa szkolnego i dyrekcję szkoły.
 3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców / prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz – w ich obecności – z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
 4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o wymienionych wyżej przejawach demoralizacji nieletniego szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzystywała wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem / psychologiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o

postępowaniu w sprawach nieletnich „ Jeżeli uczeń przejawia powyższe zachowania po ukończeniu 18 roku życia (a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa), sposób postępowania nauczyciela w takim przypadku powinien być uregulowany w statucie szkoły. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

II. Do podejmowania działań interwencyjnych przez szkołę w sytuacjach kryzysowych zobowiązują treści zawarte w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. Paragraf 9 rozporządzenia stanowi :”Szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i Policji w sytuacjach kryzysowych w szczególności , gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki o których mowa w § 1 cytowanego rozporządzenia”.

W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki :

1. Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
 2. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga szkoły lub dyrekcję.
 3. Nauczyciel, który przejął opiekę nad uczniem wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
 4. Zawiadamia o fakcie dyrekcję szkoły oraz rodziców /opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
- W przypadku odmowy ze strony rodziców / opiekunów, o pozostaniu ucznia w szkole, czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły / placówki.
 - W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu – jeżeli rodzice odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów, nauczycieli, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych – szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji.
 - W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³) Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub w przypadku jej braku do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców / opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
5. Jeżeli zdarzenia, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, powtarzają się, świadczy to o jego demoralizacji. Nakłada to na szkołę obowiązek powiadomienia Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego o tej szczególnej sytuacji.

Spożywanie przez ucznia, który ukończył 17 lat, alkoholu na terenie szkoły stanowi wykroczenie z art. 431 Ustawy z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie zawiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

- III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyków powinien podjąć następujące kroki :
1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
 2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrekcję szkoły i wzywa Policję.
 3. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki :
1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. **NAUCZYCIELOWI NIE WOLNO (NIE MA PRAWA) SAMODZIELNIE WYKONAĆ CZYNNOŚCI PRZESZUKANIA ODZIEŻY ANI TEŻ TECZKI UCZNIA - JEST TO CZYNNOŚĆ ZASTRZEŻONA WYŁĄCZNIE DLA POLICJI.**
 2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję szkoły.
 3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców / opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
 4. W przypadku gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji, ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa Policję, która po przyjeździe przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
- Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest :

- Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych ;
- Wprowadzanie do obrotu środków odurzających ;
- Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia ;
- Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z opisywanych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Uczeń, który dopuszcza się powyższych czynów po ukończeniu 17 lat popełnia przestępstwo i podlega przepisom ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

W przypadku zaistnienia jednego z powyższych przestępstw na terenie szkoły, należy wezwać Policję.

- V. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub Policję.
1. Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego / przestępstwa :
 - niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
 - ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
 - przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
 - powiadomienie rodziców / opiekunów ucznia,
 - niezwłoczne powiadomienie Policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
 - zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozbój na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).
 2. Postępowanie nauczyciela / wychowawcy wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego. Nauczyciel / wychowawca będący na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do :
 - udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza ewentualnie karetki pogotowia w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
 - powiadomienie rodziców ucznia,
 - niezwłoczne wezwanie Policji w przypadku kiedy sprawa jest poważna i niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwa przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać Policję – **TELEFON 997 lub 112**
- VI. 1. Wszystkie opisane procedury dotyczą zdarzeń i zachowań pracowników szkoły na terenie obiektów gimnazjum.
2. Na wszystkich imprezach szkolnych organizowanych poza terenem obiektów gimnazjum tryb postępowania jest taki sam z tym, że w przypadku nieobecności na tej imprezie przedstawicieli dyrekcji wszelkie działania decyzyjne przejmuje główny organizator imprezy (nauczyciel lub wychowawca obecny na tej imprezie). Po przeprowadzenie niezbędnych działań, organizator powiadamia o zdarzeniu i podjętych działaniach dyrekcję szkoły. Sporządza także notatkę służbową, którą przedkłada dyrekcji szkoły.
 3. Na wycieczkach szkolnych obowiązki realizacji postępowań proceduralnych przejmuje na siebie kierownik wycieczki oraz pozostali opiekunowie uczniów na tej wycieczce. Nauczyciel pełniący funkcję kierownika wycieczki zawiadamia dyrekcję szkoły o zaistniałej sytuacji i podjętych działaniach, w możliwie najkrótszym czasie oraz sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrekcji po powrocie z wycieczki.